

Samarbeidsbaserte entrepriseformer: Samspill og IPD i offentlige byggeprosjekter

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Masteroppgave 2023 30 stp
Fakultet for realfag og teknologi

Samarbeidsbaserte entrepriseformer: Samspill og IPD i offentlige byggeprosjekter

Collaborative forms of contracting: Partnering and
IPD in public building projects

Indujan Kathirgamanathan
Industriell økonomi

Bakgrunn for oppgaven

- Nyttig for bransjen
- Byggenæringen = Høyt kostnadsbruk + konfliktnivå
- Interesse for samarbeidsmodeller

- Eksisterer lite litteratur om temaet
- Lære mer om samarbeidsmodeller

- Norske offentlige byggeprosjekter
- Synspunktene til byggherren
- Samspill og IPD

- Problemstilling: *Hva er det som hindrer offentlige byggherrer i overgangen fra tradisjonelle til samarbeidsbaserte entrepriserformer?*
- Forskningsspørsmål:
  1. *Hva er utfordringene ved moderne samarbeidsbaserte entrepriser som offentlige byggherrer må være oppmerksomme på?*
  2. *Hva er de drivende faktorene for å endre på de tradisjonelle og dominerende entrepriserformene i offentlig sektor?*
  3. *Hvilke utfordringer står offentlig byggherrer for, når de går fra tradisjonelle entrepriserformer til samarbeidsbaserte entrepriser?*

- Kvalitativ forskning
- Litteraturstudie
- Dokumentstudier
- Casestudier
- Semi-strukturerte intervjuer

Utfordringer

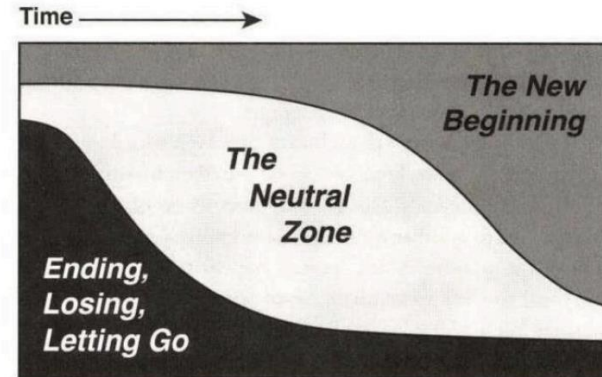
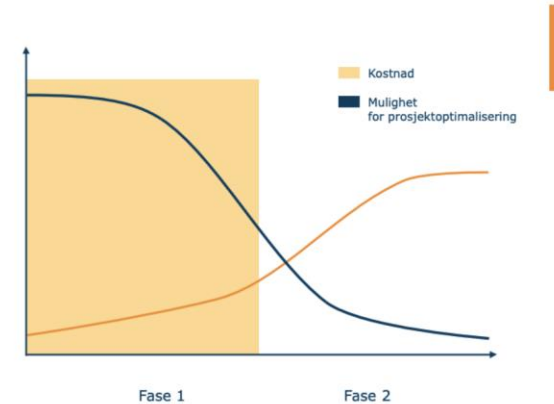
- Finne relevant litteratur
- Skaffe dokumenter fra casene
- Intervjuer krever mye tid og ressurser
- Noen henvendelser ble aldri svart

Rolle	Arbeidsgiver og prosjekt	Dato for intervju
Assisterende prosjektdirektør	Statsbygg (Livsvitenskapsbygget)	02.03.23
Prosesskontroller	Innleid til Statsbygg (Livsvitenskapsbygget)	24.03.23
Partner	Lean Communications (Livsvitenskapsbygget)	24.03.23
Prosjektleder	Oslobygg (Storbylegevakten)	28.03.23
Assisterende prosjektdirektør	Oslobygg (Storbylegevakten)	17.04.23
Prosjektleder	Sykehuset i Vestfold (Tønsberg-prosjektet)	07.03.23
Assisterende prosjektdirektør	Sykehuset i Vestfold (Tønsberg-prosjektet)	28.03.23
Prosjektleder	Statsbygg (Norsk havteknologisk senter)	15.03.23
Byggeleder	Statsbygg (Kunsthøyskolen i Bergen)	22.03.23
Prosjektdirektør	Statsbygg (NTNU Campussamling)	29.03.23
Rådgiver	Skanska (Storbylegevakten)	20.03.23

- Tre forskjellige byggherrer: Statsbygg, Oslobygg og Sykehuset i Vestfold HF.
- Livsvitenskapsbygget
- Nye Storbylegevakten
- Tønsberg-prosjektet
- Norsk havteknologisenter, kunsthøgskolen i Bergen og NTNU campussamling.

Nøkkelinformasjon	Livsvitenskapsbygget	Storbylegevakten	Tønsberg-prosjektet
Gjennomføringsperiode	2019 – 2026	2018 - 2023	2017 - 2021
Gjennomføringsmodell	7 Totalentreprisekontrakter med forutgående samspill	Totalentreprise med forutgående samspill	IPD
Byggherre	Statsbygg	Oslobygg	Sykehuset i Vestfold HF
Entreprenør	Hent AS	Skanska	Skanska
Kostnadsramme	12,5 milliarder kr	3,1 milliarder kr	2,7 milliarder kr
Omfang	BTA: 97 500 kvm	BTA: 26 000 kvm	BTA: 45 000 kvm
Målpris	Ja	Nei	Ja

- Begrenset med litteratur
- Både norsk og internasjonal litteratur
- Samspills- og IPD-elementer
- Kort om de tradisjonelle entreprisemodellene: Utførelsesentreprise og totalentreprise
- Kontraktstrategi og offentlige anskaffelser
- Overgangsteori og konflikter

- **Utfordringene ved samarbeidsbaserte entrepriserformer**
  - Offentlige anskaffelser er krevende og tar tid
  - Høye kostnader og bruk av tid i begynnelsen
  - Uklare roller og ansvarsforhold
  - Mangel på dokumentasjon
  - Åpen bok fungerer til en viss grad
- **Drivende faktorer for å endre på de tradisjonelle entrepriserformene**
  - Lite rom kreativitet og nytenkning
  - Høyt konfliktnivå
  - Vanskeligere å håndtere risiko i komplekse prosjekter
- **Utfordringene i overgangen fra tradisjonelle til samarbeidsbaserte entrepriserformer**
  - Mangel på erfaring og kunnskap
  - Vanskelig å endre på kultur
  - Ingen Norsk Standard
  - Risiko å gå bort fra det kjente

Hva har du lært av funnene?

- Behov for nye modeller og strategier
- Økende kompleksitet krever mer kompetanse
- Likevel vanskelig å velge bort de tradisjonelle modellene

Er forskningsspørsmålene besvart?

- Ja

Hva bør man se videre på?

- Overordnet nivå, anbefales å forskes videre på.
- Kvantitativ forskning
- Undersøke forskjellige perspektiver